

Anayasa Mahkemesi, SPK Uyarınca Özel Durum Açıklaması Yapılmaması Nedeniyle Uygulanan İdari Para Cezasının Mülkiyet Hakkını İhlal Etmediğine Hükmetti

7 Oca 2019

Anayasa Mahkemesi, 10 Ekim 2018 tarihli ve 2017/23849 başvuru sayılı kararı ile sermaye piyasası kurallarına göre özel durum açıklaması yapmayan başvurucuya verilen idari para cezasının, kamu yararı amacı taşıması ve başvurucunun kendi kusuruyla kanuna aykırılığa yol açması gözetildiğinde, başvurucuya şahsi olarak aşırı bir külfet yüklediğine karar vermiştir. Kararda, başvurucunun mülkiyet hakkının korunması ile kamunun yararı arasında olması gereken adil dengenin bozulmadığına ve müdahalenin ölçülü olduğu sonucuna varılmıştır.

Başvuru uyarınca özetle, başvurucunun Rekabet Kurulu tarafından izin verilen bir birleşme devralma işlemine ilişkin olarak, Rekabet Kurulu kararına karşı itiraz edilmiş, yürütmenin durdurulmasına karar verilmiş ve nihayetinde davacının feragati nedeniyle dava reddedilmiştir. Sermaye Piyasası Kurulu, Rekabet Kurulu kararına karşı yürütülen uyuşmazlık sürecine ilişkin hususların kamuya duyurulmadığı gerekçesiyle başvurucunun savunmasını talep etmiş ve nihayetinde idari para cezası uygulamıştır. Başvurucu, idari para cezasının mülkiyet hakkını ihlal ettiği gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.

Anayasa Mahkemesi, ilgili kararında aşağıdaki gerekçelere dayanmıştır:

- Mülkiyet hakkı sınırsız bir hak olarak düzenlenmemiştir. Bununla birlikte, mülkiyet hakkına müdahalenin kanunla düzenlenmiş olması, kamu yararı amacı taşıması ve ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılması gerekmektedir.
- Kamu makamlarınca yapılan müdahaleyle gerçekleştirilmek istenen amaç ile bu amacı gerçekleştirmek için kullanılan araçlar arasında makul bir ölçülülük ilişkisinin olması gerekmektedir. Ölçülülük ilkesi elverişlilik, gereklilik ve orantılılık olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır.
- Özel durum açıklaması yapılmasına ilişkin yükümlülük ve karşılığı idari yaptırım ulaşılabilir, belirli, öngörülebilir ve açık olarak düzenlenmiştir. Özellikle teknik ve idari konulardaki detayların düzenlenmesinin idarelerin takdirine bırakılması kanuna dayanma koşulunu ihlal etmemektedir.
- İdari para cezası verilmesinin sermaye piyasası işlemleri bakımından kamunun aydınlatılmasını sağlamaya yönelik olduğu dikkate alındığında, müdahale kamu yararı amacını gerçekleştirmeye elverişlidir. Ayrıca kamu makamlarının sahip olduğu geniş takdir yetkisi de göz önünde tutulduğunda başvurucunun fiilinin kabahat olarak düzenlenmesi ve sadece idari para cezası uygulanması sebebiyle müdahalenin gerekli olduğu söylenebilir.
- Başvurucuya idari para cezası kararına karşı iddia ve savunmalarını etkin bir biçimde ortaya koyabilme olanağı sağlanmış olması, orantılılık bulunduğu işaret etmektedir. Diğer taraftan, idari para cezasının miktarı nedeniyle başvurucunun ekonomik durumunda nasıl bir etkiye yol açtığına tespiti için herhangi bir orantılılık karşılaştırması yapmaya elverişli bilgi veya belge sunulmamıştır.

Bu gerekçeler ışığında, Anayasa Mahkemesi başvurusunun mülkiyet hakkının korunması ile kamunun yararı arasında olması gereken adil dengenin bozulmadığına ve müdahalenin ölçülü olduğuna hükmetmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 14 Aralık 2017 tarihli ve 30625 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10 Ekim 2018 tarihli ve 2017/23849 başvuru sayılı kararının tam metnine bu [link](#)ten ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [Menkul Kıymetler ve Sermaye Piyasaları](#)

Related Attorneys

- [BENAN ARSEVEN](#)
- [BURCU GÜRAY](#)
- [NİLÜFER HOTAN](#)